

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ" С. ВАРДУН, ОБЩ. ТЪРГОВИЩЕ
Ул. "Христо Ботев" №32, e-mail: ou_vardun@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ: .....

/ Нихат Билялов /

**ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА
ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН
УЧЕБНА 2022/2023 ГОДИНА**

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 11 /05.09.2023 г.) и е утвърдена със заповед № 547 – 535 / 14.09.2023 г. на директора на училището

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Нормативно основание

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния процес е разработена на основание изискването по чл. 31 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за организация на дейностите в училищното образование.

Организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси са в съответствие със стратегията и спецификата на Основно училище „Христо Ботев“ село Вардун, община Търговище

1.2. Цел на програмата

Да се регламентират условията и редът за провеждане на целодневната организация на учебния процес за учениците от първи клас до седми клас в Основно училище „Христо Ботев“ село Вардун, община Търговище оглед подобряване качеството на образователния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.

1.3. Задачи

1.3.1. Правилно и трайно усвояване на учебния материал чрез:

- стимулиране на любознателността и стремежа към знания;
- изграждане у учениците на умения за рационално и самостоятелно учене.

1.3.2. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците.

1.3.3. Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение.

1.3.4. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, темп на работа, потребности и интереси.

1.3.5. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния процес.

1.3.6. Подобряване на материалната база с цел осигуряване на подходяща образователна среда за провеждане на целодневна организация на учебния процес за учениците от първи до седми клас.

1.3.7. Насърчаване развитието на ключови компетентности, творчески способности и умения за живот, необходими на учениците в съвременното общество.

1.3.8. Създаване и развиваане у учениците на навици за самостоятелен труд и работа в екип.

1.3.9. Подпомагане на учениците, които срещат затруднения по определен учебен предмет, чрез индивидуална работа и чрез консултации от учителите, специалисти по различни учебни предмети.

1.3.10. Формиране у учениците на чувства за отговорност и дисциплина.

1.3.11. Развиваане у учениците на чувства за толерантност и търпимост.

1.4. Очаквани резултати

1.4.1. Повишаване качеството на образователния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.

1.4.2. Развитие на творческите способности на учениците и участие на учениците в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.

1.4.3. Формиране у учениците, обхванати в целодневна организация на учебния ден, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.

1.4.4. Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния ден.

1.4.5. Създаване на възможности за успешно преминаване в следващ клас, и в следващ етап или степен на образование и ограничаване рисковете за отпадане от училище поради затруднения в усвояването на учебното съдържание.

1.4.6. Създаване възможност за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности.

1.4.7. Създаване възможност за развитие личността на ученика в мултикультурна и конкурентна среда чрез специално подбрани дейности, включени в целодневната организация на учебния процес.

1.4.8. Увеличен брой ученици, посещаващи полуинтернатните групи.

2. ИЗИСКВАНИЯ

2.1. Организация на дейностите при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)

2.1.1. Основно училище „Христо Ботев“ село Вардун ,община Търговище

организира ЦОУД за учениците от първи до седми клас. При наличие едновременно на следните условия: финансова и материална обезпеченост на училището, наличие на санитарно-хигиенни условия, осигурени безопасни условия и заявено желание на родителите, за учениците от V до VII клас също може да се осъществява целодневна организация на учебния ден.

2.1.2. Целодневната организация на учебния ден се организира за ученици в дневна и комбинирана форма на обучение и включва провеждането на учебни часове по училищния учебен план, дейности по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси.

2.1.3. Като част от училищното обучение, ЦОУД се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни, учебни часове съгласно разпоредбите на Глава II от Наредба № 10 от 1.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

2.1.4. Педагогическият съвет при приемане на Училищният учебен план определя и възможностите за организиране на ЦОУД:

2.1.4.1. За учебната 2023/2024 година за учениците от I до VII клас при целодневната организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се провеждат съответно след обяд.

2.1.5. Брой на групите за ЦОУД и брой на учениците в тях.

Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броят на учениците в тях се определя съгласно ДОС за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 1 септември.

- Минимален брой ученици в група – 16 ученици;
- Максимален брой ученици в група – 28 ученици

Броят на групите за ЦОУД и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година. В групите могат да се бъдат включени ученици от различни класове от съответния етап на основното образование: от I до IV клас или съответно от V до VII клас.

2.1.6. Записване и отписване на учениците в ЦОУД.

- Записването на учениците в групите за ЦОУД става въз основа на заявления, подадени от родителите/настойниците на учениците.

- Броят на записаните ученици в групата за ЦОУД се коригира ежемесечно при записване или преместване на ученици, като промените в броя на учениците се отразяват считано от първо число на месеца, следващ месеца на записването или преместването.
- Записването се извършва в началото на учебната година, в началото на втория учебен срок или при преместване на ученик от друго училище.
- Отписването се извършва ежемесечно при отпадане или преместване на ученици от училището.

2.1.7. Отсъствия

- При отсъствие на ученик от часовете за самоподготовка, организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси учителят поставя отсъствие в дневника на групата.
- Отсъствията от училище по уважителни причини са в следните случаи:
  - по медицински причини – при представяне на медицински документ и след писмено потвърждение от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;
  - поради наложително участие в друга дейност – при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след писмено потвърждение от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;
  - до 3 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището, въз основа на писмена молба от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;
  - до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището, въз основа на решение на педагогическия съвет.
- В случаите, в които ученикът има регистрирани повече от 20 % отсъствия от общия брой часове в групата за ЦОУД, извън случаите на отсъствие по уважителни причини, учителят на групата подава информация до директора, с оглед предприемане на мерки за намаляване на безпричинните отсъствия.

2.2. График (седмично разписание) на часовете в ЦОУД

2.2.1. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психофизическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора в срок до 15 септември на всяка учебна година.

2.2.2. Часовете за дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се организират в учебни часове, продължителността на които е в съответствие с чл. 7, ал. 1 на Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, както следва:

- в I и II клас – тридесет и пет минути;
- в III и IV клас – четиридесет минути;
- в V – VII клас – четиридесет минути.

2.2.3. Може да се предвиди и време, определено за почивка между дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси (междучасия).

2.2.4. За учениците от I до IV клас дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се разпределят дневно, както следва:

- самоподготовка – 2 учебни часа;
- организиран отдих и физическа активност – 2 учебни часа;
- занимания по интереси – 2 учебни часа.

2.2.5. За учениците от V до VII клас дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и по занимания по интереси се разпределят за деня съобразно седмичното разписание, като общият им брой е не по-малко от 6 учебни часа.

2.2.6. Седмичното разписание за всяка група за ЦОУД се утвърждава със заповед на директора до 15 септември на всяка учебна година.

2.3. Годишни тематични разпределения

2.3.1. Годишните тематични разпределения на учителите на групи в ЦОУД се изготвят в съответствие с броя на учебните седмици, съгласно графика на учебното време и се утвърждават от директора на училището до 15 септември.

2.3.2. Учителите на групи в ЦОУД разработват годишно тематично разпределение на дейностите в занимания по интереси и организиран отдих и физическа активност, което съдържа следните реквизити:

Учебна седмица	Дата	Тема	Брой часове	Дидактически материали	Забележка

2.3.3. Преструктуриране на темите, включени в годишното тематично разпределение, се извършва в случай на необходимост, като корекциите се нанасят в реквизит забележка и се утвърждават от директора на училището.

2.4. Дейности по самоподготовката

2.4.1. Дейностите по самоподготовка **включват:**

- ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
- усвояване на начини и методи за рационално учене;
- подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
- подготовка за класни и контролни работи;
- изпълнение на допълнителни задачи и упражнения във връзка с общеобразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката;
- консултации с учители по различни учебни предмети, като те се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО. Директорът на училището осигурява консултациите по време на самоподготовката по утвърден от него график.
- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- самостоятелно преодоляване на когнитивни трудности и предизвикателства;
- подготовката на домашните работи и трайното усвояване на учебното съдържание.

2.4.1. Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката.

2.4.2. Основните **цели** на часовете за самоподготовка са:

- да допринасят за правилното и трайно усвояване на учебния материал;
- да съдействат за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
- да се стимулира любознателността и стремежа към знание;
- усъвършенстване на уменията за общуване и толерантност.

2.4.3. При провеждането на часовете по самоподготовка се спазват следните **дидактически изисквания**:

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка/отдих;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- старательно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

2.4.4. Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като акцентът се поставя не върху повторение на преподаването, а създаване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и подобряване на уменията и увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това е необходимо да се спазват следните основни моменти:

- да не се избързва с помощта;
- да се помага само толкова, колкото е нужно, за да насочи ученика към по-нататъшна самостоятелна работа;
- помощта трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества.

2.5. Дейности по организиран отдих и физическа активност

2.5.1. Дейностите по организиран отдих и физическа активност **включват**:

- организиране и провеждане на отдиха и физическата активност на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;
- осигуряване време за обедното хранене на учениците;
- наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на организирания отдих и физическата активност на учениците;
- провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми, възникнали конфликти и други за осъществяване на преход към самоподготовката;
- спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания от учениците;
- грижа за опазване здравето и живота на децата и учениците.

2.5.2. Дейностите по отдих и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.

2.5.3. Чрез дейностите по организиран отдих и физическа активност се **цели** разтоварване на учениците от умственото напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка.

2.5.4. Провеждат се в училищния стол, физкултурния салон, библиотеката, мултимедийния кабинет, стаята за отдих и спортните площадки.

2.6. Дейности по заниманията по интереси

2.6.1. Дейностите в заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.

2.6.2. В част от часовете по организиран отдих и физическа активност и по занимания по интереси учениците могат да участват и в дейности в рамките на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие.

2.6.3. Провеждането на заниманията по интереси може да бъде организирано в сборни групи, които се формират от ученици от различни групи в един и същ етап – от I до IV клас или от V до VII клас.

2.6.4. Имат за **цел** чрез разнообразен набор от достъпни и забавни дейности да предотвратят преумората; да развиват и обогатяват детското мислене; да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в

практиката на вече получени и затвърдени знания; да мотивират ученици и родители за включване в целодневната организация.

2.6.5. Заниманията по интереси могат да включват:

- дидактически игри;
- спортни игри;
- запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
- слушане на музикални произведения;
- игри по избор на учениците (домино, шах, лего игри и други);
- изготвяне на подходяща украса за празниците;
- лично творчество.

2.6.6. Заниманията по интереси могат да бъдат съчетани с извънкласните дейности, тъй като и двете са части от стратегията на училището и компонент от неговата система на обучение и възпитание.

2.6.7. В помещението/помещенията за дейностите по интереси могат да се оформят центрове, съобразно предпочтенията на учениците и възможностите на училището.

3. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧИТЕЛЯТ НА ГРУПА В ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

3.1. Учителят изготвя годишни тематични разпределения за дейностите по интереси и организиран отдих и физическа активност в определени от директора срокове.

3.2. За снабдяване с необходимите дидактични материали, описани в годишното тематично разпределение, учителят изготвя заявка до директора на училището.

3.3. При провеждане на образователната дейност учителят опазва здравето и живота на учениците и съблюдава спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания.

3.4. Учителят осъществява непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня и заминаването на учениците.

3.5. Учителят се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.

3.6. С оглед повишаване на ефективността на самоподготовката учителят поддържа добра комуникация с учителите, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците.

3.7. Учителят осъществява комуникация с родителите и ги информира за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.

3.8. При провеждане на ЦОУД, с оглед повишаване на качеството на обучението учителят:

- използва педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците;
- създава организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
- извършва вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и на техния напредък;
- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата в група за целодневна организация на учебния ден.

3.9. За да осъществява ефективно дейностите при целодневна организация, учителят трябва да притежава необходимите компетентности, познания и умения да:

- организира, направлява и контролира ефективно образователния процес;
- създава позитивна учебна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизявя и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им;

- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците;
- изгражда умения за самооценка у учениците;
- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;
- наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
- следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- повишава професионалната си квалификация, подпомагаща професионалното му развитие и кариера;
- използва съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като: ролеви игри, симулационни игри, метод на асоциациите; кубиране, инсърт, рефлексия, мозъчна атака и др.

3.10. Извършва вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците в началото и края на учебната година и техният напредък по БЕЛ, по математика, по природни науки и по обществени науки. Изготя писмен анализ на резултатите и набелязва мерки за преодоляване на слабостите.

3.11. Създава организация за нормално протичане на проследяването на образователните резултати при външни оценявания, провеждани от проверяващите органи.

3.12. Извън основните дейности, определени в Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование в рамките на 8-часовия работен ден учителите на групи за ЦОУД изпълняват и **допълнителни дейности**:

- подготовкителна работа за часовете по самоподготовка – осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др.; включително и консултации с учители;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;

- попълване на училищна документация;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, работни срещи и др.;
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите, вкл. участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- оказване на методическа помощ и консултации на новоназначени, млади и без опит в организирането и провеждането на ЦОУД учители;
- участие в регламентирани седмични/месечни общоучилищни мероприятия;
- координиране обмяната на добри практики между учителите;
- участие разработване на индивидуални образователни програми;
- участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- участие в организирането и провеждането на училищни дейности.

4. ДЕЙНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ И КЛАСНИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ

4.1. С цел мотивацията на учениците в групи за ЦОУД класните ръководители и учителите участват в организираните дейности: посещения в библиотека, природни и културни обекти, спортни мероприятия и др. изяви.

4.2. Учителите по отделните учебни предмети/началните учители поддържат добра комуникация с учителите на групи за ЦОУД, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания.

4.3. В часовете за консултации учителите по съответните учебни предмети подпомагат работата на учителите в група за ЦОУД за повишаване на знанията, уменията и компетентностите на учениците в полуинтернатните групи.

4.4. Учителите по отделните учебни предмети/началните учители съдействат на всеки етап от осъществяването на вътрешната проверка и оценката на постиженията на учениците.

4.5. Класните ръководители съдействат за осъществяването на контакт с родителите и информирането им за постиженията в учебния процес и поведението на учениците в групата за ЦОУД.

5. ДЕЙНОСТИ НА ДИРЕКТОРА

- 5.1. Създава организация за разработването и утвърждава годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден.
- 5.2. Проучва и анализира потребностите и интересите на всички ученици от I до VII клас чрез: родителски срещи, консултации и анкети.
- 5.3. Във връзка с планирането и провеждането на дейностите от занимания по интереси директорът на училището прави проучване на интересите на учениците и осигурява необходимата материална база, включително и извън наличната за училището.
- 5.4. Организира сформиране на групи за ЦОУД – подаване на заявления от родителите/настойниците на учениците и завеждането им в Дневника за входяща и изходяща кореспонденция.
- 5.5. Утвърждава годишните тематични разпределения на учителите на групи в ЦОУД.
- 5.6. Изготвя и утвърждава график/седмично разписание на часовете в групите за ЦОУД.
- 5.7. Изготвя график за консултациите по време на самоподготовката, водена от учителите-специалисти по различните учебни предмети на учениците в групата за ЦОУД.
- 5.8. Планира и организира заседания на педагогическия съвет на училището за обсъждане на училищната програма за целодневна организация на учебния ден, дейността на групите за ЦОУД и на постигнатите резултати.
- 5.9.Осъществява мониторинг и контрол по отношение на ежедневното водене на училищната документация, организацията на работа в часовете и резултатите на учениците в групите за ЦОУД.
- 5.10. Организира подходящи училищни дейности, напр. Ден на отворените врати, за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики и др.
- 5.11. Осигурява условия за обучение за повишаване на квалификацията на учителите в групите за ЦОУД (вкл. осигуряване на заместващи учители).

5.12. Спазва нормативните изисквания за целодневна организация на учебния процес.

5.13. Осигурява подходящи помещения, съобразно броя на групите, седмичното разписание и вида на заниманията.

5.14. Въз основа на изгответните от учителите на групи в ЦОУД заявки, директорът на училището осигурява необходимите учебно-технически средства, пособия, материали и методически помагала.

5.15. Осигурява обедно хранене, медицинско обслужване, охрана и др. необходими условия за нормално протичане на дейностите по целодневната организация на учебния ден.

5.16. Осигурява безопасни и здравословни и условия за изпълнение на дейностите по целодневна организация.

6. ДОКУМЕНТАЦИЯ

Дейностите по целодневната организация на образователния процес се отразяват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1.
- Седмично разписание на часовете в училището.
- Годишния план за дейността на училището.
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет.
- Дневник на група (за ЦОУД).
- Декларации за лекторски часове.

